

SBO de Watertuin

Schoolondersteuningsprofiel

Vastgesteld op 01-04-2018

Het waarom

In het kader van de Wet op passend onderwijs wordt van iedere school verwacht dat zij een schoolondersteuningsprofiel (SOP) opstelt. In een SOP wordt minimaal eens in de 4 jaren vastgelegd welke mogelijkheden een school heeft voor de ondersteuning van leerlingen met uiteenlopende onderwijsbehoeften. Zo weten ouders, leerlingen, collega scholen, het samenwerkingsverband en inspectie vooraf wat ze kunnen verwachten van de school.

Vormen van ondersteuning

De ondersteuning die een school kan bieden is te beschrijven op twee niveaus:

basisondersteuning en extra ondersteuning. Basisondersteuning omvat vier aspecten:

- *Basiskwaliteit* (de minimale onderwijskwaliteit die de Inspectie van het onderwijs meet door middel van het toezichtkader. Scholen die onder basistoezicht van de inspectie van het onderwijs vallen hebben hun basiskwaliteit op orde).
- *Preventieve en lichte curatieve interventies* (zoals een aanbod voor leerlingen met dyslexie).
- *Onderwijsondersteuningsstructuur* (onder andere de manier waarop de school de ondersteuning heeft georganiseerd en met andere organisaties en externe partners en specialisten samenwerkt).
- *Planmatig werken* (onder andere de manier waarop de school nagaat welke onderwijsbehoefte leerlingen hebben, daarop een passend onderwijsaanbod organiseert en dat evalueert).

De extra ondersteuning geeft de mogelijkheden van de school weer die de basisondersteuning overstijgen. De extra ondersteuning wordt georganiseerd in de vorm van specialisaties of arrangementen. Dit zijn antwoorden op ondersteuningsvragen van leerlingen.

Daarnaast wordt in een SOP duidelijk welke ambities de school heeft voor de toekomst.

1. Schoolgegevens

Naam school	SBO De Watertuin
BRIN nummer	15 SJ
Adres	Churchilweg 5
Postcode	1334 RA
Plaats	Almere
Telefoon	036-5333542
Website	watertuin.asg-almere.nl
Email	info@watertuin.asg.nl
Naam schoolbestuur	Almeerse Scholengroep

2. Visie en onderwijsconcept van de school (in kernwoorden)

Visie, missie	<p>SBO de Watertuin gaat er vanuit dat leerlingen en volwassenen zich ontwikkelen als ze de mogelijkheden en het vertrouwen krijgen om succeservaringen op te doen. We waarderen de mogelijkheden van elk individu en willen die stimuleren en motiveren. Wij streven naar de maximale ontplooiing van een ieder. SBO De Watertuin heeft een belangrijk, maar gewaagd doel: SBO De Watertuin is een bewuste keuze voor iedereen in 2018'. Ouders en personeelsleden kiezen voor SBO de Watertuin, omdat zij vinden dat SBO de Watertuin de beste onderwijsplek is voor hun zoon/dochter of omdat SBO de Watertuin een goede school is om te werken. Het hoger en gewaagde doel maakt SBO de Watertuin waar vanuit de kernwaarden en kernkwaliteiten. Deze vormen de basis van alles wat er gedaan wordt op school. De kernwaarden geven aan waar SBO de Watertuin voor staat en waarin het wil uitblinken. SBO De Watertuin wordt hierdoor een bewuste keuze voor iedereen in 2018. SBO de Watertuin vindt het belangrijk dat leerlingen zich succesvol voelen in de onderwijsleeromgeving en met plezier naar school gaan. Dit kan alleen in een uitdagende omgeving waarin structuur, vertrouwen, transparantie en een positieve benadering voorop staan. Leerlingen en volwassenen werken met elkaar samen in een uitnodigende speel-, werk- en leeromgeving waarin leerlingen zich kunnen ontwikkelen in zelfvertrouwen, zelfkennis, verantwoordelijkheid en positief gedrag. SBO de Watertuin biedt dit door duidelijk en consequent te zijn in regels en afspraken. SBO de Watertuin maakt het onderwijs voor leerlingen voorspelbaar, zodat ze weten waar ze aan toe zijn. SBO de Watertuin heeft expertise op het gebied van observatie-, praktijkgroepen en heterogene groepen. De personeelsleden hebben een belangrijke rol. Het accepteren van ieders "eigen aardigheden" is van belang, evenals het denken in mogelijkheden. Zij tonen geduld, begrip, kijken en luisteren goed naar leerlingen, stimuleren leerlingen door hoge verwachtingen uit te spreken en duidelijke doelen te stellen, waardoor ze steeds een stapje verder komen. Het</p>
---------------	---

	<p>is belangrijk de leerlingen te leren kijken naar wat goed gaat en succeservaringen op te laten doen. Deze dan ook proberen vast te houden en te werken aan dat wat iets minder gaat.</p> <p>Om de leerling te leiden naar een zo zelfstandig mogelijk bestaan worden de ouders/verzorgers actief betrokken bij het ontwikkelingsproces van hun kind. Ouders en leerkrachten ondersteunen elkaar en vullen elkaar aan.</p> <p>Zo werken wij. Wij vinden dat de leerling centraal staat en zijn/haar sociaal-emotioneel functioneren als basis dient. Een kwalitatief uitdagende leeromgeving, bevorderen van goed burgerschap en transparant zijn eveneens enorm belangrijk. We werken vanuit de principes van Positive Behavior Support (PBS) Hierbij hebben wij Plezier, Veiligheid, Respect en Verantwoordelijkheid gedefinieerd als onze kernwaarden. Deze geven aan waar SBO de Watertuin voor staat In onze gedragsregels staat per kernwaarde omschreven hoe we met elkaar en anderen om willen gaan, wat we van elkaar mogen verwachten en waar we elkaar op mogen aanspreken.</p>
--	---

3. Beschrijving van de basisondersteuning ¹

Doelgroep	Welke begeleiding en ondersteuning geef je de IIn in de lessen? (aandacht en tijd)	Welke voorzieningen heeft de school voor alle IIn zowel in als buiten de lessen? (ondersteuningsstructuur)
<p>Leerlingen die een leerachterstand hebben op meerdere vakgebieden en daarnaast mogelijk extra ondersteuning nodig hebben op sociaal- emotioneel gebied.</p> <p>Leerlingen die behoefte hebben aan een aangepaste onderwijsleeromgeving om tot ontwikkeling te komen.</p> <p>Leerlingen die veel sturing en positieve ervaringen nodig hebben.</p> <p>Leerlingen met een psychiatrische stoornis, die een aangepaste onderwijsleeromgeving nodig hebben.</p>	<p>Het SBO heterogeen aanbod wordt verzorgd in groepen van gemiddeld 15 leerlingen. De groepen staan onder leiding van een leerkracht die in staat is de afstemming te vinden in de onderwijsbehoeften van de leerling. Dit gebeurt zowel op het leren als op het gedrag. Voor alle leerlingen is een ontwikkelingsperspectief vastgesteld. Binnen de groep werken de leerkrachten met groepsplannen voor de vakgebieden: rekenen, spelling, en technisch lezen.</p> <p>Met behulp van groepsplannen stemmen de leerkrachten het onderwijsaanbod af op de ontwikkelingsperspectieven van de leerlingen. Ook op het gebied van de sociaal emotionele ontwikkeling wordt er gewerkt met een groepsplan. SBO De Watertuin is een PBS school.</p> <p>Binnen de groepen wordt per vakgebied gewerkt met leerlijnen. Het betreft een PRO-lijn, een VMBO-lijn (BBL, KBL) en een TL/Havo-lijn. Vanuit de leerlijnen</p>	<p>De gehele onderwijsleeromgeving van SBO de Watertuin is afgestemd op leerlingen die behoefte hebben aan een kleinschalige, duidelijke en voorspelbare leeromgeving. De strategie rond de leerlingen wordt vastgesteld in de Commissie van Begeleiding, het multidisciplinair team van SBO de Watertuin. Deze bestaat uit:</p> <p>orthopedagoog, psycholoog, schoolmaatschappelijk werk, schoolarts, 3 intern begeleiders en een directielid.</p> <p>De intern begeleider vervult een spilfunctie binnen de leerlingzorg. De lessen bewegingsonderwijs en muziek worden (deels) verzorgd door vakleerkrachten. Binnen de school kunnen de leerlingen een extra aanbod krijgen voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spraak-taal ontwikkeling (logopedie) - motorische ontwikkeling (MRT en fysiotherapie), - leerontwikkeling (RT), - sociaal-emotionele ontwikkeling (spelgroepen, SoVa-training)

¹ De groene blokken horen bij de basiszorg van de school. Vul ze allemaal in. [Klik voor een handreiking bij het invullen.](#)

	<p>worden de leerdoelen op korte en langere termijn vastgesteld. Binnen het heterogeen aanbod kunnen leerlingen bij een andere leerkracht in een instructiegroep hun onderwijsaanbod krijgen.</p>	<p>- voor leerlingen met dyslexie is het programma Kurzweil beschikbaar en is de PDIJ aanwezig voor individuele begeleiding.</p> <p>SBO de Watertuin biedt de leerlingen een structuurvolle schoolomgeving. Dit doen we door duidelijk te zijn over regels en afspraken in de school. Deze regels worden in lessen geoefend. We maken de school hiermee voorspelbaar voor onze leerlingen. Het personeel is gericht op het bevestigen van gewenst en positief gedrag van de leerlingen (PBS). Dit wordt ondersteund middels gedragslessen gekoppeld aan onze kernwaarden. Binnen de school werken we met de methode "Leefstijl" voor Sociaal Emotioneel Leren.</p>
--	---	--

Welke ondersteuning -expertise bieden we samen met partners? En wie zijn dat in jullie geval?

SBO de Watertuin werkt samen met jeugdhulppartner Vitree. Voor de leerlingen in de SBO heterogene groepen is er een aanbod aan trainingen beschikbaar voor het verbeteren van de sociaal-emotionele ontwikkeling.

Om het complete aanbod te realiseren werkt de Watertuin nauw samen met o.a. :

- Passend Onderwijs Almere,
- JGZ
- Zorggroep Almere (fysiotherapie),
- Vitree (speltraining, Oké op school),
- PDIJ (dyslexiebehandeling),
- Leerplicht,
- GGZ-Centraal
- 's Heeren Loo.
- Jeugd & Gezin
- Accare
- Stichting Zalm.
- Papageno
- Triade
- Kentalis

4. Arrangementen extra ondersteuning ²

Observatiegroepen		
Welke ondersteuning -expertise bieden we samen met partners? En wie zijn dat in jullie geval?	Welke begeleiding en ondersteuning geef je de lln in de lessen? (aandacht en tijd)	Welke voorzieningen heeft de school voor alle lln zowel in als buiten de lessen? (ondersteuningsstructuur)
<p>Bepalen van de onderwijsbehoeften voor leerlingen in de leeftijd van 4 – 8 jaar.</p> <p>Doelgroep:</p> <p>In de kleuter- en onderbouwgroepen worden regelmatig leerlingen geplaatst waarbij de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften onvoldoende duidelijk zijn.</p> <p>Bij de kleuters wordt in beeld gebracht of de leerling aangewezen is op een vervolgaanbod binnen het (S)BO of het SO.</p> <p>Binnen de groepen SBO heterogeen wordt op basis van observatie bepaald of een leerling m.b.t. zijn/haar onderwijsbehoeften voldoende ondersteuning heeft vanuit het SBO aanbod of dat plaatsing in de praktijkgroep noodzakelijk is</p>	<p>In de observatiegroepen zitten gemiddeld 14 leerlingen. De groepen staan onder leiding van een leerkracht, die in staat is continu de afstemming te zoeken op de onderwijsbehoefte van de leerling. Dit gebeurt zowel op het leren als op het gedrag. Binnen alle groepen met jonge leerlingen op SBO de Watertuin worden onderwijsassistenten ingezet. Bij de kleutergroepen is dit 1 fte per groep, bij de aanvangsgroepen is dit 0,6 fte per groep...</p> <p>Voor alle leerlingen is een ontwikkelingsperspectief vastgesteld. In de observatiegroepen wordt er bij de kleutergroepen gewerkt met een observatiemodel om de ontwikkeling van de leerlingen goed te kunnen volgen. Binnen de aanvangsgroepen werken de leerkrachten met groepsplannen voor de vakgebieden: rekenen, spelling, aanvankelijk en technisch lezen.</p>	<p>De gehele onderwijsleeromgeving van SBO De Watertuin is afgestemd op leerlingen die behoefte hebben aan een kleinschalige, duidelijke en voorspelbare leeromgeving. De strategie rond de leerlingen wordt vastgesteld. In de Commissie van Begeleiding, het multidisciplinair team van SBO De Watertuin. Deze bestaat uit: orthopedagoog, , schoolmaatschappelijk werk, psycholoog, schoolarts, 3 intern begeleiders en een directielid.</p> <p>De intern begeleider vervult een spilfunctie binnen de leerlingzorg. De lessen bewegingsonderwijs en muziek worden (deels) verzorgd door vakleerkrachten. Binnen de school kunnen de leerlingen een extra aanbod krijgen voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spraak-taal ontwikkeling (logopedie) (tot 8 jaar) - motorische ontwikkeling (MRT en fysiotherapie), - leerontwikkeling (RT), - sociaal-emotionele ontwikkeling (speltraining, SoVa-training) - <p>SBO de Watertuin biedt de leerlingen een structuurvolle schoolomgeving. Dit doen we door duidelijk te zijn over regels en afspraken in de school. We maken de school hiermee voorspelbaar voor onze leerlingen. Het personeel is gericht op het bevestigen van gewenst en positief gedrag van de leerlingen (PBS). Dit wordt ondersteund middels gedragslessen gekoppeld aan onze kernwaarden. Binnen de school werken we met de methode "Leefstijl" voor Sociaal Emotioneel Leren.</p>

² De oranje blokken horen bij de extra ondersteuning die de school biedt. Het is niet nodig alle blokken in te vullen. Verwijder de blokken die niet gebruikt worden en voeg wanneer nodig een extra blok (door kopieer-plak) in.

Praktijkgroepen		
Doelgroep	Welke begeleiding en ondersteuning geef je de IIn in de lessen? (aandacht en tijd)	Welke voorzieningen heeft de school voor alle IIn zowel in als buiten de lessen? (ondersteuningsstructuur)
<p>Leerlingen met een beperkte cognitie (TIQ tussen 50-70) met (mogelijk) bijkomende problematiek die een aangepaste onderwijsleeromgeving nodig hebben.</p> <p>Uitgangspunt voor deze leerlingen is dat ze bij een DL=30 het technisch lezen beheersen op het niveau van eind groep 3.</p>	<p>Binnen SBO de Watertuin zijn specifieke groepen ingericht voor leerlingen die als ondersteuningsbehoefte een zeer veilige niet overvragende leeromgeving hebben, waar het onderwijs praktijkgericht en in kleine stapjes wordt aangeboden. Het zijn leerlingen met een beperkte cognitie en eventueel met een lichte bijkomende problematiek. Van al onze leerlingen hebben we hoge verwachtingen. Gezien de mogelijkheden van deze groep wordt vanaf groep 3 gezocht naar de meest passende vorm van onderwijs, welke gegroepeerd gegeven kan worden. Prioriteit voor deze leerlingen is de taal- en woordenschatontwikkeling in de meest brede zin van het woord. Dit is essentieel voor hun participatie in de maatschappij. Per vakgebied zal gekeken worden naar de meest passende leerlijn. Het aanleren van zelfstandigheid en zelfredzaamheid volgen daar automatisch uit. Speciale aandacht zal er zijn voor de sociaal-emotionele ontwikkeling voor deze leerlingen.</p> <p>In een praktijkgroep krijgen gemiddeld 15 leerlingen hun onderwijsaanbod. De groep staat onder leiding van een leerkracht, die ondersteund wordt door een onderwijsassistent (0.6 fte).</p> <p>Voor alle leerlingen is een ontwikkelingsperspectief vastgesteld. Binnen de groep werken de leerkrachten met de leerroute 3 van de passende perspectieven van de SLO en waar nodig met de ZML-leerlijnen van het CED. Het onderwijs voor wereldoriëntatie wordt thematisch ingericht. Binnen de groep werken de leerkrachten met groepsplannen voor de vakgebieden: rekenen,, spelling, en aanvankelijk en technisch lezen.</p> <p>Er zijn mogelijkheden binnen de school tot het verkrijgen van individuele logopedie. Dit gebeurt op kosten van de zorgverzekeraar als leerlingen 8 jaar of ouder zijn.</p>	<p>De gehele onderwijsleeromgeving van SBO De Watertuin is afgestemd op leerlingen die behoefte hebben aan een kleinschalige, duidelijke en voorspelbare leeromgeving. De strategie rond de leerlingen wordt vastgesteld in de Commissie van Begeleiding, het multidisciplinair team van SBO De Watertuin. Deze bestaat uit: orthopedagoog, , schoolmaatschappelijk werk, psycholoog, schoolarts, 3 intern begeleiders en directielid.</p> <p>De intern begeleider vervult een spilfunctie binnen de leerling zorg. De lessen bewegingsonderwijs en muziek worden (deels) verzorgd door vakleerkrachten.</p> <p>Binnen de school kunnen de leerlingen een extra aanbod krijgen voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spraak-taal ontwikkeling (logopedie) - motorische ontwikkeling (MRT en fysiotherapie), - leerontwikkeling (RT), - sociaal-emotionele ontwikkeling (speltraining, SoVa-training) <p>SBO de Watertuin biedt de leerlingen een structuurvolle schoolomgeving. Dit doen we door duidelijk te zijn over regels en afspraken in de school. We maken de school hiermee voorspelbaar voor onze leerlingen. Het personeel is gericht op het bevestigen van gewenst en positief gedrag van de leerlingen (PBS). Dit wordt ondersteund middels gedragslessen gekoppeld aan onze kernwaarden. Binnen de school werken we met de methode "Leefstijl" voor Sociaal Emotioneel Leren.</p>

6. Grenzen van de ondersteuning ³

Leerlingen met een speciale onderwijsbehoefte zijn welkom, mits de voorzieningen voorhanden zijn om daaraan te voldoen. Er worden aanpassingen in de leeromgeving en het leerprogramma gemaakt, om te zorgen dat deze leerlingen zich adequaat kunnen blijven ontwikkelen. Op SBO de Watertuin wordt veel ingezet om leerlingen met speciale leer- en ontwikkelingsbehoefte op school te houden met een daarop afgestemd leeraanbod.

Wanneer een leerling de grenzen van de ondersteuning bereikt zal er middels handelingsplannen getracht worden het aanbod van aan de leerling aan te passen. Wanneer de handelingsplannen onvoldoende resultaat geven zal in overleg met ouders een beroep gedaan worden op speciale scholen of instellingen. In eerste instantie voor het vragen om advies, maar zo nodig kan ook een procedure bij Passend Onderwijs Almere worden gestart voor toeleiding naar een school voor speciaal onderwijs.

Handelingsverlegenheid kan ontstaan als:

- De ontwikkeling, leerbaarheid en corrigeerbaarheid van een leerling ondanks ingezette acties vanuit de school en de jeugdhulpverlening op school stagneert.
- De leerling ernstig gefrustreerd raakt en hierdoor niet meer tot leren kan komen.
- De veiligheid en welbevinden van de betreffende leerling en/of die van medewerkers en/of andere leerlingen in het geding is.
- Er sprake is van zware meervoudige problematieken.
- Er teveel complexe zorgleerlingen in eenzelfde groep geplaatst zijn.
- De mate waarop school kan terugvallen op de hulp en medewerking van ouders.

Hierbij kan gedacht worden aan een leerling die regelmatig 30 min of langer als gevolg van zijn gedrag buiten de groep opgevangen moeten worden.

Concreet betekent dit dat een leerling welkom is wanneer:

- De leerling in een groep van gemiddeld 15 leerlingen zelfstandig kan functioneren op een manier die passend is bij de leeftijd;
- De leerling zich kan handhaven en zelfstandig zijn weg kan vinden in een school die bestaat uit een groot gebouw met zo'n 300 leerlingen en 70 medewerkers;
- De leerling geen therapeutische omgeving nodig heeft die het lesgeven aan de groep belemmert en waardoor de leerling vastloopt in de eigen ontwikkeling. Onder therapeutische omgeving verstaan wij leerlingen die behoefte hebben aan een aanpak waarbij niet het onderwijs, maar de aanpak van het gedrag of gezondheid voorop staat. Voorbeelden hiervan zijn een extreme behoefte aan structuur, behoefte aan specifieke pedagogische-sociale ondersteuning voor ernstige gedragsproblemen of gedragsstoornissen, zware sociale angststoornissen, zware psychiatrische zorg en ondersteuning voor ernstige gehoor en gezichtsproblemen.
- De leerling geen gevaar oplevert voor zichzelf of andere in de klas, inclusief de leerkracht en verstoort niet het welzijn en de voortgang van andere leerlingen;
- De leerling binnen de grenzen van het medisch protocol van SBO De Watertuin ondersteund kan worden; bijvoorbeeld in het geval van diabetisch en lichte epilepsie. De ouders tekenen waar nodig een medicijnverklaring.
- De leerling zindelijk is. Wanneer nodig dragen ouders zorg voor het verschonen van de leerling.

³ [Klik verder voor een voorbeeldtekst voor het omschrijven van de grenzen](#)

Afronding:

- Bespreken van het nieuwe SchoolOndersteuningsProfiel in de MR van de school
- Het laten vaststellen van het SOP door het bestuur
- De vastgestelde SOP's zijn uiteindelijk onderlegger voor bespreking in de wijk met als doel te komen tot een wijkondersteuningsplan
- Het SWV kan op basis van alle SOP's zicht krijgen op het dekkende aanbod en eventuele risicogebieden hierin voor specifieke doelgroepen en de kwaliteitsontwikkeling binnen de scholen